

»SLOVENE« velja po pošti na vse strani Jugoslavije in v Ljubljani:

za celo leto naprej . . .	K 100.—
za pol leta . . .	55.—
za četrt leta . . .	30.—
za en mesec . . .	10.—

Za inostranstvo celoletno K 140.—

Sobotna izdaja:

za celo leto	K 20.—
za inostranstvo	25.—

SLOVENE

Inserati:

Enostopna pettivrsta (59 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat . . . po K 2.—
uradni razglaš, posilna itd. po K 3.—

Pri naročilu nad 10 objav popust.

Najmanjši oglas 59/9 mm K 6.—
Izbaja vsak dan izveniši ponedeljek in dan po prazniku, ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nepravilna pisma se ne sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun pošne hran. ljubljanske št. 650 za naročilo in št. 349 za oglase, avstr. in češke 24.797, oga. 28.311, gosn.-hero. 7583.

Dvoiličnost demokratov.

Slovenski demokrati so sklicali v Ljubljano anketo o valutnem vprašanju in najo povabili vse »interesirane kroge«. Po demokratskih pojnih so vsi ti interesirani krogi zastopniki bank, demokratski poslanci in razni demokratski velikaši; vsi drugi so v očeh demokratov desinteresirani. V komunikaciji o tej anketi, v kateri so se odločili za izmeno al pari za krone, naznanjajo slovenski javnosti svoj sklep, da se naj da staremu dinarju možnost sukcesivne izmenjave po ugodnem kurzu, da se plačilo dinarskih terjatev olajša s primerno uredbo in da se mu pri začasni določitvi kovinske podlage zagotovi primerno razmerje.

Hrvatski javnosti pa so po poročilu »Jugoslovanskega Lloyda« naznanili, kar se jim je zdelo potrebno slovenski javnosti prikriti, da se naj izmenjava starega dinarja z novim dinarjem izvrši po ugodnem kurzu 1:5 ali 1:6.

In vendar nam javlja poročilo iz Zagreba, da je bila lista anketa prirejena samo za lepo ime in varanje javnega mnenja, pred katerim se demokrati tresejo. Ko so demokrati naznanjali urbi et orbi, kakšno rešitev valutnega vprašanja da zahtevajo, je navzoči dr. Kramer kot član vlade dobro vedel, da je bilo valutno vprašanje v vladi že rešeno in da se je tako na anketi mlatila prazna slama. Dr. Kramer je torej vodil v Ljubljani anketo demokratov, hoteč markirati svojo skrb za Slovence, čeprav je vedel, da je njegova vlada že naročila v tiskarni Rožankovski in Zemaljski tiskarni v Zagrebu tiskanje novih bankovcev; ko se v Ljubljani posvetujejo, prav pridno in urno tiskajo po vladnem naročilu v navedenih tiskarnah nove bankovce, oziroma tiskajo na večje bankovce na francoskem besedilu kronsko veljavo: 1 dinar 4 krone, 10 dinarjev 40 K, 20 dinarjev 80 K, 100 dinarjev 400 K, 1000 dinarjev 4000 K. Tiskajo samo na večje bankovce, za manjše pa delajo klišeje, ki jih bodo invalidi pritiskali na francosko besedilo.

Kako naj imenujemo to demokratsko taktiko, ki vodi za nos ne samo celo našo javnost, marveč tudi svoje odlične somišljenike!

Občinske volitve.

Absolutistični režim sedanje vlade bo potem naredbe uveljavil nov občinski volilni red za Slovenijo; ljudski zastopniki niso dobili priložnosti, da bi se o tem volilnem redu posvetovali, o njem sklepali in ga preuredili tako, kakor odgovarja volji svobodnega ljudstva. Predno pa je zagledala ta naredba luč sveta, je že guverner za Slovenijo odredil do 10. januarja sestavo volilnega imenika. Iz tega sledi, da bo belgrajska vlada dekretirala tak volilni red, kakor je bil predložen od guvernerja za Slovenijo, ali pa da je osrednja vlada sporočila dr. Žerjavu novi občinski volilni red, ki ga iz razumljivih taktičnih ozirov ne namerava objaviti, dokler demokrati ne bodo za volitve pripravljeni! Vsekako guverner za Slovenijo ne povprašuje o pravni veljavnosti svojega ukaza za sestavo volilnih imenikov, glavno je, da se izvrši demokratski načrt.

Po ukazu dr. Žerjava mora biti sestavljen imenik: 1. vseh 21 let starih državljanov moškega spola kraljevine SHS, ki imajo vsaj že dve leti svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci (vštevši tudi železniški, ali v dušnem pastirstvu nameščeni duhovniki vseh veroizpovedanj, notarji, odvetniki, civilni inženirji, geometri, praksi pripuščeni zdravniki in živinozdravniki dne 1. januarja 1920 redno bivajo v občini.

2. Ob splošno enakih pogojih kakor pod točko 1. tudi vse one državljanke kraljevine SHS, a) ki jim je vsaj že eno leto predpisan državni neposredni davek, b) ki samostojno gospodarijo na posestvu ali na obrti svojih odsotnih mož ali mladoletnih ali odsotnih otrok, bratov in sester, katerim je vsaj eno leto predpisan kak državni neposredni davek, c) ki so javne ali zasebne nameščence in ki so uspešno dovršile vsaj osem razredov ljudske šole, meščan-

ske šole ali štiri razrede kake srednje šole.

Odsotnost iz občine vsled vojaškega službovanja ne velja za pretrgano bivališče, kakor se tudi ne šteje v to dobo bivanja radi vojaškega službovanja v občini.

Osebe, ki imajo po § 80 saintgermanske mirovne pogodbe pravice optirati za kraljevino SHS, to so osebe, ki po jeziku in plemenu pripadajo srbsko-hrvatsko-slovenskemu narodu in imajo domovinstvo v takem delu bivše avstro-ogrske monarhije, ki ni pripadal kraljevini SHS, so pod istimi pogoji, kakor državljani kraljevine SHS v imenik sprejeti. Osebe, ki imajo domovinstvo v takem delu Koroške, kjer se vrši plebiscit, smejo le tedaj voliti ali voljeni biti, ako bi jim po § 80 mirovne pogodbe šla pravica optiranja za kraljevino SHS tudi v slučaju, da bi se ta del prisodil Avstriji. (Glej prejšnji odstavek!)

Državljeni kraljevine SHS, ki imajo po § 78 mirovne pogodbe pravico optirati za tujo državo, to so osebe, ki so se po §§ 70 in 78 mirovne pogodbe na podlagi domovinstva v kakem kraljevini SHS pridruženem delu bivše Avstro-Ogrske monarhije pridobili SHS državljanstvo, a so pred zadobitvijo navedenega domovinstva bili pristojni v kakem drugi državi pripadlem delu avstro-ogrske monarhije, ne smejo niti voliti niti izvoljeni biti, dokler ni enoletni rok za optiranje potekel.

Iz tega navodila za sestavo volilnega imenika je razvidno, da bo naredba o novem občinskem volilnem redu za Slovenijo bistveno enaka naredbi o volilnem redu za mestna zastopstva na Hrvatskem in v Slavoniji z razločkom, da se v naredbi za Hrvatska zahteva dveletno stalno bivanje v občini, za Slovenijo pa se zahteva dveletno stalno bivališče.

Ker bo po napovedi napol oficijoznih vladnih listov volilni red za Slovenijo osnovan na podlagi proporcionalnega volilnega sistema, kakor za Hrvatsko in ni nobenega povičja, da bi bil za Slovenijo določen drugačen proporcij nego za Hrvatsko, bo v bistvu sprejet § 6 iz naredbe za Hrvatsko, ki slove:

Aktivno volilno pravico vrši vsak volilec osebno z oddajo glasovnice v zaprtem omotu predsedniku volilnega poverjeništvu. Glasovali se more samo za eno izmed kandidatnih list, protokolarično oddanih vsaj 8 dni pred volitvijo mestnemu načelniku ali od posameznih skupin volilcev. Kandidatska lista mora vsebovati ime, priimek, poklic in navedbo stanovanja kandidatov, pred imenom vsakega kandidata redno številko, po kateri je upisan v kandidatsko listo, nato datum in kraj njenega izdajanja ter

lastnoročne podpise vsaj 40 predlagateljev z aktivno volilno pravico. Predlagatelji smejo samo eno kandidatsko listo podpisati. Na kandidatski listi mora biti toliko kandidatov navedenih, kolikor se mora izvoliti mestnih zastopnikov. Kandidatske liste, ki ne odgovarjajo temu predpisu, se morajo predlagateljem v svrhu poprave takoj vrniti in to protokolarično konstatirati, priključivši zapisniku overovljeni prepis vrjene liste in z navodilom, da je predlagatelj dovoljena pritožba zavoljotega proti volitvam mestnega zastopstva. Prvi podpisani predlagatelj se smatra za zaupnika pri volitvah za odnosno kandidatsko listo ter je pooblaščen, da kot priča prisostvuje volitvam in da za ostala volišča določi svoje namestnike. Mestno predstojništvo mora vse v zgornjem prekluzivnem roku oddane veljavne kandidatske liste javno razglasiti vsaj 7 dni pred volitvami, označivši vsako listo z njeno redno številko po redu, po katerem so bile oddane.

Socializacija premo-govnikov.

Zveza rudarjev na Angleškem je priobčila svoj zakonski načrt glede socializacije rudnikov. Pri nas to vprašanje ni še povsem zrelo; tudi ne smemo upati, da bi se približali njegovi rešitvi, dokler ima socialdemokratsko-kapitalistična vlada politično moč v rokah. Vendar moramo na to nad vse težavno in zapleteno vprašanje misliti. Trojno je gotovo: 1. Rešiti se mora pravično za obe strani, za delavstvo in za sedanje lastnike podjetij; 2. rešiti se mora tako, da bo produkcija zrastle; 3. socializacija mora biti popolna, obsegati mora vse obrate iste stroke. Kolikor toliko srečno je angleško rudniško delavstvo rešilo ta problem. Oglejmo si njih načrt.

Rudniki in vse naprave preidejo v last rudarskega sveta, ki obstoji iz predsednika in dvajsetih članov. Predsednik je rudarski minister. Deset članov imenuje vlada, deset pa zveza rudarjev. Člani rudarskega sveta morajo ves svoj čas posvetiti svoji službi.

Da štiti interese onih, ki kupujejo premo, imenuje vlada »svet konsumentov«, ki dela skupno z rudarskim svetom, v kolikor pridejo v poštev interesi konsumentov.

Na gotov, postavno določen dan preidejo vsi rudniki, vse naprave, prostosledni in polne pravice v last rudarskega sveta. Rudarski svet da sedanjim lastnikom o d-

škodnino. Ceno določa komisija, ki sestoji iz treh zastopnikov delavcev, treh zastopnikov lastnikov in štirih strokovnjakov, ki jih imenuje država.

Rudarski svet nima pravice, prodati ali dati v najem kak rudnik. Ima pa pravico, zidati, kupovati ali oddati v najem poslopja, stroje, železnice in ladje, ravno tako sme prodajati v ali izven države premo. — Dolžnost rudarskega sveta je, skrbeti za to, da je vedno dovolj premo za pametnih cenah na razpolago. Zato sme zidati potrebna skladišča in dobaviti prometna sredstva, ali pa prepusti skrb za to lokalnim oblastem (občinam, deželam).

Cela Velika Britanija se razdeli v tri okraje, da bo mogoče deželo lažje prekrbovati s premo. Rudarski svet imenuje zato tri okrajne svete s po 10 zastopniki, od katerih je polovica delavcev. Ravno tako se imenuje za vsak rudnik krajni svet, ki šteje 10 članov, od teh pet zastopnikov delavstva.

Rudniški svet, okrajni in krajni rudniški sveti vodijo vso produkcijo premo v državi. Delavci te industrije so opravičeni, sodelovati pri vseh javnih in političnih akcijah in nihče od njih ne more biti odpuščen ali drugače preganjan zaradi takih dejanj.

Ta socializacija, ki jo zahteva angleška rudarska zveza, ima par važnih točk, ki kažejo, da angleško delavstvo trezno presoja položaj in ni dostopno »revolucionarnemu« gibanju soc. demokracije. Pravičnost do prejšnjih lastnikov, volja, da sodočujejo konsumenti, resno in smotreno organizatorično delo se zrcali v tem načrtu. Tem potom, z resnim delom in vpoštevanjem vseh prizadetih bomo prišli do socializacije — ne pa z diktaturo proletarijata.

Dr. Renner o sporazumu s sosedi.

LDU Dunaj, 7. januarja. (DunKU.) Finančni in proračunski odsek je imel danes popoldne sejo, v kateri je državni kancler dr. Renner razpravljal o težkočah pri nabavi živil in kreditov ter poudarjal, da je treba domača denarna sredstva pritegniti v državne svrhe, da se s tem pridobi tudi zaupanje inozemstva. Vsled tega bo vlada prihodnje dni predložila zakonski načrt o oddaji premoženja in tudi druge davčne predloge. — Dr. Renner je potem govoril o zunanji politiki. Vodilna misel zunanje politike je, premagati sovražno razpolože-

LISTEK

Mateo Falcone.

Prosper Mérimée. — M. J.

(Dalje.)

»Žena,« je šepnil Giuseppi, »vrzi vrečo na tla in se pripravi!« Ona ga je takoj ubogala. Dal ji je puško, ki jo je imel na rami in ki bi ga gotovo ovirala. Napel je petelina na oni, ki jo je držal v roki in je šel počasi k svoji hiši, vedno tik ob drevju, ki je bilo zasajeno ob stezi, da bi si lahko ob najmanjšem znaku sovražnosti poiskal zavetja za deblom. Njegova žena mu je prav previdno sledila in mu nesla še puško in torbico za patrone. Opravilo skrbne žene je v boju, da preskrbi za puške streliva. Kar se tiče nadesetnika, je bil ta v zadregi, ko je ugledal, kako se mu Mateo bliža z napeto puško. Pomislil je, če je mogoče Mateo po naključju celo Gianetto sorodnik, ali pa njegov prijatelj, ki ga hoče braniti, potem bi naboji obeh njegovih pušk gotovo dosegali množino streliva, ki ga imata dva orožnika in če pomehi navzlic sorodstvu! . . . V tej nepravčnosti je sklenil nekaj zelo drznega, namreč, sam je hotel iti Mateju nasproti, da mu vso zadevo obrazloži in ga nagovori kot starega znanca; toda kratek presledek, ki ga je ločil od Mateja se mu je zdel strašno dolg.

»He, he, stari znanec,« je zakričal.

»kako je kaj, he? Jaz sem Gamba, tvoj bratranec.« — Mateo se je ustavil, ne da bi kaj odgovoril in med nadesetnikovim govorjenjem je previdno obračal puškino cev, ki jo je v hipu, ko se mu je Gamba približal, nameril proti nebu.

»Dober dan, brate!« ga je pozdravil vojak in mu stisnil v roko, »že dolgo časa te nisem videl.«

»Dober dan, brate.«

»Prišel sem, da tebe in tvojo Pepo mimogrede pozdravim. Ha, težko pot smo imeli danes; toda sedaj nam ni treba godrnjati nad utrujenostjo, kajti vlovili smo nenavadno plen. Ravnokar smo uklenili Gianetta Sanpiera.«

»Hvala Bogu!« je vzkliknila Giuseppa, »prošli teden nam je ravno on ugrabil mlečno kozo.«

Teh besedi se je Gamba zelo razveselil, Mateo pa je vzkliknil: »Revež.«

»Capin se je branil kakor lev,« je nadaljeval nadesetnik bolj boječe, »ustrelil je enega mojega orožnika, kar mu pa še ni bilo dovolj, tudi korporalu Chardonu je obstrelil roko, no, pa temu ni prehudo. Potem pa se ti je skril, da ga sam vrag ne bi mogel najti. Da mi ni pomagal mali Fortunato, zastoj bi bil moj trud.«

»Fortunato!« je zakričal Mateo.

»Fortunato!« je ponovila Giuseppa.

»Da, Gianetto se je skril v ono kopicco, toda moj mali bratranček mi je roparja razkril. Tudi njegovemu stricu bom povedal o fantovem činu, da ga doplača za

to. In za njegovo in tvoje ime bo zvedel tudi glavni zagovornik.«

»Prokletstvo!« je šepnil Mateo.

Med tem so se približali gruč. Gianetto je ležal že na nosilnici, ko so jo že hoteli vzdigniti. Ko je zagledal Matea v spremstvu Gambe, se je nekam tuje nasmešnil, potem se je okrenil k hišnim durim in pljunil na prag z vzklikom: »Izda-jalčev brlog!«

Le človek, ki ve, da gre v smrt, bi se upal izreči take besede Falconu v obraz; le en zamah z bodalom bi zadostoval za plačilo razžaljenju. Sedaj pa je Mateo zamisljeno pritisnil roko k čelu, kakor človek, ki so ga zapustile moči. Ko je Fortunato zagledal očeta, je stopil v hišo! Toda takoj se je spet vrnil s posodo mleka v roki, ki jo je s povešenimi očmi ponudil Gianettu.

»Proč od mene!« je zakričal ujetnik s strašnim glasom. Potem se je obrnil proti enemu izmed orožnikov: »Tovariš, daj mi pitlo!« Vojak, ki ga je ropar ravno preje rnil, mu je ponudil podolgasto steklenico z vodo, ki jo je ta hlastno pil. Potem je zaprosil, da bi mu naj privezali roke tako, da bi jih imel prekrizane na prsih, mesto na hrbtu. »Rad ležim,« je pristavil, »tako kot sem navajen.« — Vojaki so ugodili njegovi prošnji; potem pa je dal nadesetnik znamenje za odhod, se poslovil pri Mateu, ki mu pa ni ničesar odgovoril in naglo odšel na planjavo.

(Konec.)

nje, ki je nastalo po vojni, in nezaupanje zmagovalcev proti Avstriji, kakor tudi ti-sočera razpoloženja narodnostnih držav ter na ta način omogočiti svoboden gospodarski promet.

Dr. Renner misli, da se more smatrati za gotovo, da so se Avstriji moralno obnovili in da je njegovo potovanje v Pariz k temu bistveno pripomoglo. Lahko se dvomi o materialnih uspehih, dočim je moralni uspeh gotov. Vlada hoče nadaljevati na potu, ki ga je začela ter stalno vzdrževati zveze z vrhovnim svetom. Posebno važno je seveda, pravi dr. Renner, da pridemo v dobre odnose s sosedi. V to svrhu bo poslala vlada v petek odposlanca v Prago, da izvede kolikor mogoče to, kar predpisuje mirovna pogodba. Svari pa, naj se pri tem ne pretirava. Zakaj marsikdo vidi v teh poizkusih zbližanja že načrte za vzpostavitev gospodarske skupnosti stare Avstrije, načrte za vzpostavitev donavske konfederacije ali vsaj carinske združitve, ter vidi že, da so okoli Avstrije padle carinske meje.

Dr. Renner poudarja, da je silno težko priti do normalnih trgovskih dogovorov, kakor so bili navadni pred vojno med državami, ki si niso bile prijazne. Že tu, pravi dr. Renner, bomo imeli največje težave. Vse drugo pa je pretirano in tudi ne odgovarja namenom vlade. Misli na gospodarsko donavsko konfederacijo, je sedaj utopi-ja. Narodnostne države, ki so nastale na fleh stare Avstrije, so preveč vesele svoje gospodarske suverenitete, da bi se moglo misliti, da bi se je hotele iznebiti. Take iznebitve lastne gospodarske suverenitete bi sedaj ne mogli priporočati niti Avstriji, ki je gospodarsko najslabotnejša.

Državni kancelar pravi nadalje, da so se uvedla pogajanja tudi z Belgradom ter da ni izključeno, da se bodo v doglednem času vršila pogajanja o uveljavljenju mirovne pogodbe z jugoslovanskim kraljestvom. Namen teh pogajanj je predvsem, ustvariti znosno gospodarsko medsebojno življenje, in ko bo ta cilj dosežen — do tega je pa še dolgo — pa bo mogoče ozreti se še dalje. Pri tem gre Avstriji v prvi vrsti za to, da dobi najpotebnejša živila. Avstrijska zunanja politika polaga seveda največjo važnost na složnost z nemško državo in na pametne odnose z Italijo, kakor tudi na gospodarski sporazum z Romunijo ter na dobre odnose s Poljsko. Vsa ta zunanja politika more biti v prvi vrsti samo gospodarska.

Dr. Renner je govoril potem o notranji upravi ter izjavil, da namerava vlada izvesti likvidacijo prejšnjih skupnosti. Bistvena potreba je konsolidacija brambnega sistema v zmislu mirovne pogodbe. Prizadevanja, da bi se ubranili vojakov-najemnikov in da bi dosegli sistem milice, so bila brezuspešna.

Nadaljnje veliko delo je reforma ustave. Državna pisarna je sestavila načrt, ki ga pa kabineti svet še ni predelal. Glede osnove ustavnega dela, kakor ga je koalicijska sprejela, so se začele razprave z nekaterimi deželnimi vladami. V to svrhu bo državni tajnik dr. Mayr potoval v deželna glavna mesta, da prepriča posamezne dežele, da ima državna vlada edini namen, ustvariti zvezno ustavo, ki združuje relativno samostojnost dežel z delovanjem skupne uprave. To sta dve glavni nalogi parlamenta: gospodarska in finančna ustava ter politična ustava.

Car Nikolaj in nemški cesar.

Veliko pozornost so vzbudila v evropski javnosti pisma cesarja Viljema, ruskemu carju Nikolaju, ki jih objavljajo »Vossische Zeitung«. Pisma so našli v zapuščini ruskega carja in o njih pristnosti ni dvoma. Za naivno pojmovanje, ki ga je cesar Viljem imel o modernih političnih strujah, je značilno prvo pismo, kjer pravi: »Moj parlament se vede kar najslabše. Koleba naprej in nazaj med socialisti, ki jih podžigajo judje in med ultramontan-skimi katoliki. Obe stranki sti, kolikor mi je mogoče pregledati, poklicani, da jih vse od prvega do zadnjega pobe-simo.« V tretjem pismu se cesar zahvaljuje za »krasen način, po katerem si izpeljal kombinirano akcijo Evrope v varstvo njenih interesov napram Japonski«. Takrat — aprila 1895 — so Nemčija, Rusija in Francija s skupno intervencijo dosegle, da je Japonska po zmagoviti vojni s Kitajsko morala izročiti Kitajski večji del zavojevanega ozemlja. Zanimivo se izraža o odnosu-jih s Francijo, boječ se vedno stru-pnega diha republike. »Lahko se naha-jamo v dobrih odnosih s Francijo, nikdar pa ne moremo biti z njo intimni. Vedno se bojim, da se bodo ljudje pri ponovnih in dolgih obiskih v Fran-ciji navzeli republikanskih idej, ne da bi to sami čutili.«

Vprašanje zveze z Anglijo.

V Transvalu se je po volji božje ponesrečil njen (angleški)

roparski pohod in četudi je bilo pri tem uničenih nekaj življenj, vendar je bila preprečena revolucija, prelivanje krvi in splošno ropanje. Oni (Angleži) so se meni nasproti zelo neprimerno vedli, toda to me ne razburja, ker je bila mobilizacija njih slavne mornarice proti nam. — o kateri je komaj vredno govoriti. — tako nesmrtno smešna.«

Dve leti potem, 30. maja 1898, sledi drugi list, ki se bavi z vprašanjem zveze z Anglijo. Cesar piše carju: »Prihajam k Tebi kot k svojemu prijatelju in zaupniku, da Ti predložim zadevo kot človek, ki pričakuje na odkrito in pošteno mišljeno vprašanje odkrit in pošten odgovor. Začetkom aprila so napadi na mojo deželo in mojo osebo, ki so do takrat od angleškega časopisja in ljudstva šli kot toča na nas, nakrat prenehali, in nastopilo je, kot si gotovo opazil, začasno premirje. To nas je nekoliko presenetilo in bili smo v zadregi, kako naj si to tolmačimo. Po zasebnih poizvedovanjih sem dognal, da je N. V. kraljica (Viktorija) sama dala po nekem svojem prijatelju sporočiti angleškemu časopisju: Da želi, da pre-stane ta neplemenita in lažnjiva igra. To v deželi »svobodnega tiska« tako nenavaden korak nas je seveda pripeljal do sklepa, da leži nekaj v ozračju. Okrog Velike noči je poslal nek slovoč politik iz lastnega nagiba nakrat k mojemu poslaniku in mu je ponudil zvezno pogodbo z Anglijo.«

Potem opisuje cesar začudenje svojega poslanika in nadaljuje: »Po Veliki noči so ponudbo nujno ponovili, na moje povelje smo jo pa odklonili, hladno in dilatorično v brezbarvnih izrazih. Misli sem, da je zadeva končana. Sedaj pa so ponudbo tretjič v tako razumljivi obliki ponovili, pri čemur so stavili kratek gotov rok za moj končnoveljavni odgovor in so pridejali tako ogromne ponudbe, ki odpirajo moji deželi široko in veliko bodočnost, da se čutim napram Nemčiji dolžnega, primerno preudariti, predno odgovorim. Predno pa to storim, prihajam prosto in odkrito k Tebi, moj cenjeni prijatelj in bratranec, da Te upeljem v zadevo, ker čutim, da se gre za vprašanje, ki takorekoč odloči za življenje ali smrt. Imava oba iste nazore, oba hočeva mir in do danes sva ga obvarovala in ohranila. Kaj je tendenca te zveze, boš dobro razumel, ker sem poučen, da se gre za zvezo s tripleallianco, vključno z Ameriko in Japonsko, s katerimi so predpogajanja že v teku. Prosim Te kot svojega starega in zaupnega prijatelja, da mi poveš, kaj mi moreš nuditi in kaj hočeš storiti, če odklonim.«

Iz nadaljnjih pisem je razvidno, da so bila ta pogajanja brezuspešna. Dne 18. avgusta 1898 piše cesar: Kolikor mi je mogoče dognati, skušajo (Angleži) na vso silo dobiti na kontinentu armado, ki naj bi se bojevala za njih interese! Domnevam pa, da je ne bodo tako lahko našli, vsaj moje ne!

Aneksija Bosne in Hercegovine.

V pismu od 8. jan. 1909 razmotriva cesar vprašanje aneksije, ki je takrat dvignilo toliko prahu. Med drugim pravi »Čisto prav imaš, ko praviš, da je bilo staro leto bogato na dogodkih. Aneksija Bosne in Hercegovine je bila dvojno presenečenje za vsakega, posebno pa za nas, ki smo o namerah Avstro-Ogrske še pozneje zvedeli kot Ti. Čutim se dolžnega, obrniti Tvojo pozornost na to, ker uvažujem, da je bila Nemčija obtožena, da je Avstrijo nahujskala k temu koraku. Ta obdolžitev je nezmisljena in ravnotako neresnična, kot je bila v slučaju železnice v Sandžaku. Z radostjo povzemam iz Tvojega pisma, da začenja ljudstvo v Rusiji to doumevati. Dejstvo je, da je Avstrija podvzela ta korak, ne da bi nas prej vprašala za svet. Da smo v teku stvari morali kot zavezniki brez obotavljanja slediti o tem ni bilo dvoma. Ti boš prvi, ki boš odobril naše lojalno ponašanje, toda to ne pomeni, da mislimo pretregati naše stare prijateljske odnose do Rusije. Jaz sam sem bolj kot kdaj poprej trdno o tem prepričan, da morate biti Nemčiji in Rusiji čim bolj mogoče tesno združeni. Ta zveza bi pomenila mogočno obrambo za ohranitev miru in monarhičnih institucij. Poznaš moje nazore v tej smeri. Da je moje prijateljstvo odkrito pošteno, mi je bilo mogoče dokazati Ti z dejanji, ko sem v času nadlog, skozi katere je Rusija zopet šla, vzel nase težko odgovornost za Tvojo stvar.«

Država SHS.

Nemška propaganda na Koroškem.

LDU Ljubljana, 8. jan. Nemška in nemčurska propaganda širi po Koroškem

vse mogoče letake, tudi v slovenskem jeziku. Ves ta propagandni papir se odlikuje po neverjetni surovosti in gorostasni lažeh. Tako je izšel zadnji čas letak, okrašen z jugoslovanskimi barvami, ki so bile seveda razvrščene popolnoma narobe, proti Jugoslaviji. Pisec tega letaka je zmešal nekaj ričet, v katerem se zlobno-neumno napadajo sedanjí predsednik dr. Žerjav, general Maister itd. Niti knezoškofa dr. Antona Bonaventura Jegliča ni pozabil pisec sramotiti. Da je dobro vsako sredstvo proti Jugoslaviji, priča to, da svetuje letak našim fantom na Koroškem, naj se oklenejo Radiča na Hrvaškem in udarijo na Ljubljano. Odkod prihajajo ti nasveti proti našemu narodu, je vsej javnosti dobro znano. In zato se ta protijugoslovanska propaganda na Koroškem zama-trudi.

Zveza poslancev iz zasedenega ozemlja.

LDU Ljubljana, 8. jan. Na seji narodnih poslancev iz zasedenega ozemlja, ki se je vršila dne 6. januarja v Zagrebu, se je sicer sklenilo osnovati posebno parlamentarno udruženje poslancev iz zasedenega ozemlja, vendar pa je njegova naloga, zastopati le specielne interese zasedenega ozemlja. Na sestanku je bil namreč sprejet tudi predlog, da ostanejo vsi poslanci zasedenega ozemlja še naprej člani svojih dosedanjih parlamentarnih klubov.

Razna poročila.

Pogajanja med Lloyd Georgem in Nittijem.

LDU London, 8. januarja. (DunKU. Brezžično.) Včeraj so se nadaljevala pogajanja med Lloyd Georgem in Nittijem, katerih so se udeležili tudi lord Curzon, Scialoja in Imperiali. Londonski listi so prepričani, da se bo posrečilo Lloydu Georgu šaje med Italijo in Jugoslavijo. »Daily naiti rešitev in omogočiti prijateljske odno-News« menijo, da bo Reka z zaledjem neodvisna država, kakor Gdanska, Istra da bo prišla pod Italijo, kakor tudi nekateri dalmatinski otoki. Split ostane jugoslovenski, kakor vsa obala, z Zadrom bodo postopali kakor z Reko. Važno je, da Italija svoj čas pri pogajanjih za londonski dogovor ni zahtevala Reke. Italijanski dokazovanje, da je bila londonska pogodba sklenjena z domnevo, da bo avstro-ogrsko država ostala, ne drži in ne more ustvariti pravice do Reke. Zaveznike države so se v decem-berski spomenici jasno izrekle proti italijanski aneksiji Reke. Ne sme se pozabiti, da se vrše v Londonu obenem tudi pogajanja radi finančnega podpiranja in dobavo premoaga Italiji. More se torej smatrati, da bo reško vprašanje v kratkem rešeno, tako da bo potem mogoče urediti turške zadeve.

Svet zveze narodov.

LDU London, 8. jan. (DunKU. Brezžično.) Ker se bo mirovna pogodba v kratkem ratificirala, je treba misliti na to, da se v 14 dneh po ratifikaciji skliče svet zveze narodov. Po poročilih iz Washingtona bo predsednik Wilson sklical svet zveze narodov v Pariz. Zedinjene države ne bodo zastopane. Svet zveze narodov se bo najprvo pečal z vprašanjem obmejitve in določitve uprave v saarski kotlini.

Nov mirovni posvet.

LDU Berlin, 7. jan. (DKU) Kakor do-znava »Deutsche Allgemeine Zeitung« iz Curiha, je končnoveljavno določeno, da se prične nova mirovna konferenca sredi prihodnjega tedna. Kakor pri prvi konfe-renci, se bodo tudi sedaj vršila poglavitna in odločilna posvetovanja v svetu četvorice, ki ga bodo tvorili Lloyd George, Clemenceau, Wallace in Nitti.

Politične novke.

+ Korupcija od zgoraj. »Nar. Sloboda« poroča v 102. številki: Znana e odredba ministrskega sveta, da ni mogoče nikogar oprostiti od plačevanja carine povodom uvoza in izvoza iz države; edino Centralna uprava za trgovski promet z inozemstvom ne plača carine. Pozabilo se je pa opomniti, da so od tega izvzeti ljubimci gg. ministrov. Najlepše dokazuje to sledeči dogodek: Ne-ka velika ljubljanska trdka se je obrnila na ministra za trgovino in industrijo dr. Kramerja in ga je zaprosila, naj jo oprosti izvozne carine. Referenti so rekli ministru, da to ne gre, toda on je našel način, da je pomagal svojim rojakom. Ukazal je svoje-mu podrejenemu organu, Centralni upravi, da pošiljavo te trdke pošlje pod svojim naslovom in te kot take so carine proste. Vse brez protekcije!

+ Tudi »Riječ« za 1:1. Z ozirom na valutno anketo v Ljubljani piše »Riječ«, da treba slovenske razloge proti zamenja-vi 1:4 uvaževati. Priznava, da bi bila po-sledica takega razmerja še večja draginja. Misli treba tudi na občutljivost kmet-skega prebivalstva, ki mnogo drži na go-tovino in bi ob gornji zamenjavi utegnil izgubiti zaupanje. Zamenjava al pari bi državo vsekakor obremenila; zato pa naj bi se del denarja konvertiral v dolgotrajno posojilo brez obresti ali proti nizkim obre-

stim, ki naj bi se z žrebanjem polagoma vračalo. Del odvišnega denarja naj bi od-tegnil promet z oddajo premoženja, kar bi zadelo pravično vse, ne pa samo slučajne posestnike kron.

+ Za poverjenika v Medmurju je imenovan Jurij Gašparac, posestnik in časnika.

+ Kardinal Born o določbah mirovne konference. Znani prijatelj Jugoslovancov, ki je obiskal lani tudi Ljubljano, je imel v v Oxfordu govor, ki je zelo značilen z ozi-rom na migljaj, ki ga daje Italiji. Kardinal je dejal: Sedem let je, odkar sem bil zad-njikrat z vami skupaj. Pet poslednjih let nam je pokazalo vso žalostno resničnost življenja. Zato nosimo večjo odgovornost za bodočnost. Ljudje danes govorijo o fi-nančni nevarnosti, ki nam pretili, toda ob-stoji še eno mnogo bolj važno vprašanje. Te dni sem bil v Franciji in Belgiji in ni mogoče opisati, kako velika je njih boja-zen glede odločb mirovne konference. Če gremo dalje na jug, se zdi, kot da se je eden od naših zaveznikov odrekel vseh dolžnosti in obvez napram trajnemu miru. V balkanskih zemljah, odkjer dobivam stalno poročila, so razmerje še zelo ne-urejene. Mesto, da bi vlila mirovna konfe-rencia čimveč zaupanja in pomirjenja, se čuti zbežanost in težke slutnje. Izgledi so torej mračni, a vzrok je ta-le: ker se ni prevzelo načel, ki bi morala vladati v člo-veštvu. Katoliška cerkev je zaklad izku-šenj. Oni med nami, ki ji pripadajo, no-rajo delati na to, da se to znanje razširi v dobrobit Angleške, v dobrobit celega sveta.« — Srbski listi prinašajo ta govo in ga prijazno komentirajo. Z zadovolj-stvom tudi ugotavljajo, da je kardinal od-ločno zavrnil vesti italijanskih listov, da je odložil predsedstvo »Serbian Relief Fonda« in izjavil, da z radostjo slejkoprej ostane pokrovitelj te akcije, katere delo za pogaženo Srbijo je še vedno potrebno.

+ Kohn in tovariši. »Beogradski dnevnik« poroča: Pred kratkim časom je mostarski vojni milijonar David Koen (prej Kohn!) skušal iztihotapiti tobak v vrednosti 1,100.000 K. Tihotapstvo je za-lotil policijski uradnik Milan Bogosavac iz Bos. Gradiške; Koen mu je ponudil več-jo svoto denarja, da pusti tobak naprej. Ko uradnik ni hotel pustiti tobaka, mu je dejal Koen: »Grem v Belgrad, kjer bom polovico vrednosti potrosil za podkupni-no, a tobak bom le izvozil.« In res se je čez par dni vrnil v Sisek z izvoznicno šte-vilka 3411, ki se glasi: »Izvozna dozvo-la, odobrenjem Uprave Državnih Mono-pola Kralj. SHS. u Belgradu 23. apr. 1919, br. 4256 dovoljava se g. Davidu Koenu, trgovcu iz Mostara, da može izvesti iz Bos. Broda ove duhanske izragjevine i to: 23.286 paklika običnog duhana 1,100.000 prostog duhana po 25 gr. G. Koen će ovaj duhan otpremiti u Bajlic, Poljska Repu-blika na naslov G. m. S. N. u Bajlic. Iz-vozna stanica jest Brod. Špilje, prevozna stanica, u Njemačkoj Austriji Lajbnic, iz-laz stanice Bohenuau, u Čehoslovačkoj Breslava. G. Koen otprema duhanske pre-ragjevine iz Bos. Broda na špeditera Blu-ma i Popera, Lajbnic, koji će duhan eks-pedirati na odregjeno mjesto. Ova izvoz-na dozvola vrijedi mjesec dana.« — Naj vedo naši prostovoljci, zakaj so se borili in kaka morala vlada pri ljudeh, ki odlo-čajo o naši zemlji, o zemlji, ki je postala poprišče bojev za izvoznicne.

Trgovskim krogom.

Napako — da se milo izrazimo — ki smo jo delali pred vojno, smo obdržali lepo kot dedščino tudi za povojni čas. Mi-slimo namreč dopisovanje s tujimi firma-mi, ki se vrši še vedno v vseh drugih jezi-kih, samo ne v slovenskem in hrvaškem. Ni treba tu opozarjati na prakso, ki so se je posluževali Čehi že od nekdaj, da so dopisovali principijelno samo češki. In Čehi so bili takrat še v tuji državi, mi pa smo danes v svoji lastni — ampak glede dopisovanja je ostalo pri nas vse lepo po starem in v Trst in drugam dopisujejo naši trgovci še vedno italijanski in nemški in ravno tako sprejemajo popolnoma mirno in brez ugovora dopise v tujih jezikih.

Ni treba poudarjati, da kaže to po-manjkanje narodne zavednosti in ponosa ter oboževanje vsega tujega, pomisliti je treba samo na škodo, ki nam nastaja vsled tega prakticiranja. Kajti pri nas moramo plačati korespondente za dotične jezike, odtod tisto povpraševanje po naših ča-snikih za trgovskimi uradniki, »ki morajo biti večji v govoru in pisavi italijanščine, nemščine itd.« Tam spodaj pa jim tega ni treba, saj jim prinesemo vse na krožniku. Zato ne potrebujejo tamošnje trdke na-šega človeka, ki ostane vsled tega brez kruha. Ni umestno kazati na vse daljne posledice tega postopanja, zato samo spe-liramo na naše trgovce v interesu našega naroda, naj ne pozabijo svoje narodne dolžnosti!

Za danes samo toliko v opomin, že v nsprej pa opozarjamo, da ne odnehamo, dokler se tudi v tem oziru ne osamo-svojimo!

P. P.

Dnevne novice.

— Pri Sv. Trojici v Slov. Goricah je 6. jan. zvečer umrl odnotni župni upravitelj in vikar fr. samostana p. Nikolaj Meznarič. Rojen je bil 2. jan. v Dobovi pri Brezicah. 8. sept. 1868 je vstopil v franč. tirolsko provincijo. Večino svojega redovniškega življenja je preživel pri Sv. Trojici kot gvardijan in župni upravitelj. Bil je krepke postave, a leta so mu zrahljala moč in zdravje. Do zadnjega časa je hotel ostati zvest svojemu neumornemu dušno-pastirskemu delovanju. Ko so mu svetovali, naj pazi na zdravje, je rekel: »Najraje bi umrl na prižnici ali v spovednici.« Blagopokojnika priporočamo v memento svetni in redovni duhovščini. R. I. P.!

— Janko Bratina. Namesto venca so pokojnikovi tovariši na drž. licejski knjižnici v Ljubljani izročili »Dijaški kuhinji v Murski Soboti« 100 K.

— Meščanska šola pri uršulinkah v Mekinjah. Poverjenstvo za uk in bogoslužje je z odlikom z dne 10. decembra 1919, št. 5554, dovolilo, da se preuredi zasebna osemrazredna ljudska šola pri uršulinkah v Mekinjah v trirazredno meščansko in petrazredno ljudsko šolo.

— Člani kluba poslancev iz zasedenega ozemlja se vabijo na važno sejo odbora, ki se vrši v petek, dne 9. t. m., ob pol 6. uri zvečer v prostorih pisarne za zasedeno ozemlje, Pražakova ulica 3/l. — Prosimo polnoštevilne udeležbe. — Odbor za zasedeno ozemlje v Ljubljani.

— Koroška nemška duhovščina. Že za časa vojne so nemški duhovniki silili na slovenske župnije, češ, da bodo tam delovali bolj »avstrijsko-patriotično«, kot slovenski duhovniki. Ko so meseca maja začele roparske nemške tolpe ves slovenski del dežele, sledili so jim tudi razni nemški »vojni kurati«, ki so kar ugibali, katera slovenska župnija bo pozneje pripadla temu in onemu! Zdaj pa zasedajo v coni B slovenske župnije. Na Brezi pri Celovcu je bil Nemec Janez Hofstätter, doslej v nemških plajberskih Rutah, inštaliran za župnika. Pri Mariji na Zili je nek Tirolec, čegar glavno delo je menda to, da podre, kar je sezidal župnik Meško. V Gorjanih je Nemec, olivetanec o. Kolumban Krois. — Prejšnji sloviti nemski katehet v Velikovu, Anton Almer, je zdaj v Zgornjem Dravburgu, mestno nadžupnijski Sv. Ilja v Celovcu je dobil Valentin Marklet, župnik v Št. Petru pri Špitalu, tisti, ki je že lansko leto z dekanom Habernigom v čedni družbi »štajercijancev« in »bauernbunderjev« šel tožiti koroške Slovence cesarju Karlu na Dunaj radi »veleizdaje«. — Razpisana je župnija Šmohor.

— Dijaški transport na Dunaj, napovedan za 20. januarja, odide že 16. t. mes. Prijave sprejema do 14. t. m. tov. Evgen Rustia, Erjavčeva cesta 24.

— Kranjskogorska podružnica S. P. D. ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 18. prosinca, ob pol dveh popoldne v prostorih hotela Razor v Kranjski gori.

— Le še malo časa je do žrebanja Dobrodolne efekte loterije, ki jo prireja društvo Dobrodolnost v Ljubljani (Poljanski nasip 10). Žrebanje se vrši nepreklicno že 3. februarja. Kdor še ni kupil srečk, naj hitro piše po nje. Srečka stane 2 K. Naročite jih več skupaj. S tem boste izdatno olajšali gorje naših slepcev, katerim je namenjen čisti dobiček te loterije. Dobitkov je 1317 v skupni vrednosti 80.000 K. Glavni dobiček je vreden 20.000 K. Hitite z naročili in priporočajte svojim znancem to loterijo!

— Iz Litije in okolice. Dne 5. in 6. zvečer je šolska mladina v Sokolskem Domu uprizorila čarobno bajko »Snežulčica in škrtarja«. Igralo se je dobro, najboljše pač kraljica. Za uprizoritev ima največ zaslug g. Edvin Pleničar, uradnik pri okr. glavarstvu, ki je tudi preskrbel krasne obleke iz kraljevega gledališča. Naval občinstva obakrat velikansk. Čisti dobiček je namenjen visokošolcem v podporo. — Isti dan, ko je v igri poskušala kraljica zastrupiti Snežulčico, je v resnici zastrupil v bližnjem Gor. Logu št. 5 posestnik Kobiljšek svojo taščo Ano Pršina. Namestila je zastrupiti svojo ženo, a ta se je branila ponujene pijače. Izpila je za namesta žene taščo in kmalu nato umrla. Kobiljšek je pobegnil.

— Tatvine in ropanja po cerkvah se zlasti po nemškem Koroškem zelo množe. Ropajo tudi svete posode. V Šmartinu pri Beljaku so napravili veliko škodo, istotako v Št. Rupertu pri Beljaku, po vsej okolici Št. Vida, kjer je še vedno sedež nemške deželne vlade, itd. itd.

— V Vodicah ujet konj. V Vodicah so ujeli konja, katerega gospodar še ni znan. Konj je visok do 16 pesti, 10 do 12 let star, rdeče barve in ima na levem stegnu tri vzgane črke D.

— Vozne karte za časnike na zagrebški cestni železnici so letos izenačili z uradniškimi voznimi listki.

— Stenski kolektor 1920 za pisarne in privatnike je pravkar izšel v Jugoslovanski tiskarni. Cena za komad 5 K. prodaja.

jalci dobe 20 odstotkov popusta. Manj kot 50 izvodov založništvo ne razprodaja.

Turistika in šport.

Slov. planinsko društvo (Osrednji odbor) naznanja, da ima svojo pisarno na Kralja Petra trgu, št. 2, levo, pritl. (poleg odvetniške pisarne dr. Tominška), kamor naj se blagovoliijo vsi interesi v planinskih zadevah ustno ali pismeno obračati. Članske izkaznice za leto 1920 so že izpolnjene. Jako drago bi nam bilo, ako bi se potrudilo mnogo članov po nje v zgoraj omenjeno pisarno, da se obrani društvo sedanjih dragih režijskih stroškov. Planinski ples se bo vršil letos dne 1. februarja v vseh prostorih Narodnega doma, na katero prireditelj vabimo in že danes opozarjamo vse prijatelje slovenskega planinstva. Tajništvo SPD.

Ljubljanske novice.

lj Češki legijonarji iz Sibirije v Ljubljani. S panikom »Italomaru« sta dospela dva transporta čehoslovaskih legijonarjev iz Sibirije v Trst. Prvi transport šteje 564 mož in 9 častnikov ter se je pripeljal v Ljubljano včeraj ob petnajstih. Drugi transport, 430 mož in 19 častnikov, se je pripeljal ob pol devetnajstih. Zastopniki jugosl. armade in Društva jugosl. legijonarjev so pozdravili došle vojake na kolodvoru. Oba transporta sta se odpeljala iz Ljubljane okoli devetnajstih proti domovini.

lj Jug. kat. akad. društvo »Danica«. Vabim zastopnike akad. starešinstva, zastopnike »Ljudskega odra«, »Ljubljane«, Gospodarskega odseka O. Z. in S. K. S. Z. na sestanek, ki se vrši danes, dne 9. t. m., ob 6. zvečer v prostorih SDZ. Ljudski dom II. Gre za zelo važno zadevo, zato vljudno prosim vse vabljenе, da se sestanek gotovo udeležijo. — Predsednik.

lj Prosvetno društvo frančiškanske fare sklicuje občni zbor, ki se vrši danes, dne 9. januarja, ob 8. uri zvečer v Jugoslovanski tiskarni, III. nadstropje. Prosi se, da se tega zborovanja udeležijo vsi člani in prijatelji društva.

lj Katoli. društvo rokodelskih pomočnikov. Odborova seja bo danes, v petek, 9. t. m. ob 8. uri. — Za strokovni čevljarški tečaj, ki ga bo društvo priredilo, se je mogoče še prijaviti v nedeljo od 11. do 12. ure, in v ponedeljek od 8. do 9. ure zvečer v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12 (pritličje, na levo). Komur ni mogoče priti osebno, naj društvu pismeno naznani, da se bo udeleževal tečaja.

lj »Babilon«, burko v petih dejanjih uprizori Ljudski oder v nedeljo, dne 11. t. m. ob pol 8. uri zvečer po navadnih cenah. V burki bodo zaposlene najboljše moči Ljudskega odra, ki nam že sami jamčijo za dober uspeh igre, ki bo nudilo obilo dobre zabave. Predprodaja vstopnic se bo vršila kot navadno. Opozarjamo na to predstavo že danes.

lj Borštnikov večer, ki se zaradi ovir ni mogel vršiti sinoči, se bo vršil danes zvečer ob pol 8. uri. Opozarjamo na zanimiv spored, ki nam bo podaril res lep užitek. Že ime naše umetnice Zofije Borštnikove nam priča, da je uspeh večera zagotovljen. Večerna blagajna se odpre eno uro pred predstavo.

lj Seja Nove založbe se vrši danes točno ob 6. uri zvečer v prostorih S. K. S. Z. v II. nadstr. v Jugoslovanski tiskarni.

lj Trg Tabor. Hišni posestniki in prizadeti krogi šentpeterskega okraja se vabijo na sestanek, ki se vrši v soboto, dne 10. januarja 1920, ob 7. uri zvečer v Šentpeterski prosveti, cerkvena hiša, I. nadstropje. Razgovor o nameravani zazidavi trga Tabor.

lj Odborova seja Društva državnih uslužbencev države SHS za slovensko ozemlje bo v petek ob 8. uri zvečer v navadnem lokal.

lj »Zveza poštnih organizacij v Ljubljani« naznanja na mnoga vprašanja, da bo uslužbencem neeranih uradov nakazana nova povišana plača okoli 15. t. m.

lj Organisation Franco-Slovene. Tečaj franco-slovenske organizacije so se pričeli včeraj, četrtek, 8. januarja, v istem redu kakor prej.

lj Statistika župnije Marijinega oznanjenja pri oo. frančiškanih v Ljubljani. V preteklem letu 1919. je bilo rojenih 223 otrok; 118 dečkov in 105 deklic. Umrla je 147 oseb; poročenih je bilo 392 parov.

Narodno gledališče.

Opera:

9. jan., petek, Lepa Helena. Abonm. izven.

10. jan., sobota, Sanje, balet. Ab. A.

11. jan., nedelja, Sanje, balet. Abonm. izven.

12. jan., ponedeljek, zaprta.

13. jan., torek, Prodana nevesta. Ab. D.

14. jan., sredo, Sanje, balet. Abon. B.

15. jan., četrtek, Rusalka. Abon. A/2.

16. jan., petek, Sanje, balet. Ab. C.

Drama:

9. jan., petek, Korenček — Ženitev. Abonm. B.

10. jan., sobota, Korenček — Ženitev. Abonm. C.

11. jan., nedelja, popoldan, Protekcija. Abonm. Abonm. izven.

11. jan., nedelja zvečer, Na dnu. Ab. izven.

12. jan., ponedeljek, Korenček — Ženitev. Abonm. A.

13. jan., torek, zaprta.

14. jan., sredo, Korenček — Ženitev. Abonm. D.

15. jan., četrtek, Na dnu. Abonm. E.

16. jan., petek, Na dnu. Abonm. B.

Najnovejša poročila.

»BOJ« PROTI VERIZNIŠTVU.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Zagreb, 8. januarja. Pred nekoliko dnevi so objavile »Narodne Novine«, da je bilo okoli 15 židov obsojenih zaradi verižništva na znatne denarne globe in zapor. Sedaj javlja »Lokalna korespondenca«, da so vsi ti verižniki pobegnili v inozemstvo. — To je uspeh delovanje Pribeževičeve policije!

JADRANSKO VPRAŠANJE.

LDU Amsterdam, 8. jan. (DKU) »Telegraaf« priobčuje vest lista »Times«, da je verjetno, da se v jadranskem vprašanju ne doseže kmalu polne rešitve. Upati pa je, da doseže Nitti s pomočjo zaveznikov z Jugoslavijo sporazum, ki bo omogočil obema državam stopiti v prijateljske stike. Nitti se nadeja, da najde v pogajanjih, ki se bodo uveljavila, ugodno rešitev.

BORZNA POROČILA.

LDU Dunaj, 8. januarja. (ČTU.) Deviza na Zagreb 175—185, na Prago 288.50—298.50. SHS kronski bankovci 1a0—180.

LDU Curih, 8. januarja. (ČTU.) Deviza na Dunaj 290, na Berlin 11.40; na Prago 9.20, avstrijska krona nota 3.25.

LDU Zagreb, 8. januarja. Zagrebška borza ostane zaradi pravoslavne Božiča danes in jutri zatvorjena.

PORTUGALSKA VLADA ODSTOPILA.

LDU Lizbona, 8. jan. (DKU) Agence Havas javlja: Portugalska vlada je odstopila.

PARNIK SE POTOPI.

LDU Taulor, 8. jan. (DKU) Agence Havas poroča: Veliki državni remorker »Pluvier«, ki je 21. decembra odplul proti Kotoru, se je potopil. Utonilo je 25 oseb.

POVODENJ V ITALIJI.

LDU Berlin, 8. jan. (DunKU.) Kakor javljajo listi iz Lugana, so vsled neprestane deževja reke silno narastle. Železniska proga Livorno-Firenca je pretrgana.

Žrtve avstrijske justice.

Ljubljana, dne 8. januarja 1919.

Višje deželno sodišče v Ljubljani je razpravljalo danes popoldne o predlogu Ane, Cecilije in Antonije Brenčeto ve iz Dovjega na Gorenjskem o obnovi kazenskega postopanja proti njihovega rajnemu očetu Ivanu Brenčetu v smislu postavbe z dne 16. decembra 1917 drž. zak. št. 510.

Senatu predseduje predsednik višjega deželnega sodišča dr. Kavčnik, votanta sta dvorni svetovalec Skunovic in višje sodnije svetovalec dr. Dolencec; višje državno pravništvo zastopa višji državni pravnik dr. Černe, pritožbo zastopa odvetnik dr. Juro Adlešič.

Poročilo dr. Dolencec.

Višji sodni svetovalec dr. Dolencec poroča: Z razsodbo naglega sodišča v Ljubljani dne 24. avgusta 1915, katero je potrdil za etapno poveljstvo polkovnik Landwehr, je bil 24. avgusta 1915 Ivan Brence, posestnik in gostilničar na Dovjem, spoznan krivim hudodelstva razžaljenja veličanstva po § 63. k. z. in hudodelstva motenja javnega miru po § 65. k. z. storjenega s tem, da je 1. po 4. juniju 1915 na Dovjem razglašeno prekem sodu, rekel na cesti med Dovjem in Belico: »Prokleti hudičevi sivi starec, zvezal se je z Nemci; tu imaš svojo pravično vojsko in da je 2. dne 23. julija 1915 na Dovjem na dvorišču svoje hiše rekel: Če bi imel tako ime (Franc), kakor ti in tvoj oče, bi se bil dal že davno prekrstiti. Vidva nista vredna, da nosita tako ime, kakor cesar. Tvoj oče se ima za poštenega moža in je tat, kakor cesar in župan. Cesar je tak norec, da večji biti ne more. Prej ali slej bomo itak pripadli nemškemu hudiču. Rajši razbijem vozove in jih sežgem, kakor da jih pripeljem tja.«

Preki sod je obsodil Brenceta na smrt in se je sodba še isti dan, 24. avgusta 1915 izvršila, ko jo je podpisal polkovnik Landwehr.

Izpovedbe orožništva in prič.

Dne 14. avgusta 1915 je aretirani orožniški stražmojster Judež Brenceta vsled izpovedbe orožništva strogojstra Škarje, kateri opisuje z ovadbo dogodke tako-le:

Začetkom julija 1915 okoli 7. ure je šel Brence nekaj časa z Marjeto Siferjevo po poti iz Dovjega proti Belici; ko sta prišla k hiši Siferjeve, kjer je bil strelski jarek, je rekel Brence Siferjevi: »Hudič, tukaj je strelski jarek in tudi tvoja hiša bo obstreljevana. Siferjeva je nato odgovorila, da si iz tega nič ne stori, če bo tudi njena hiša razrušena in tudi njen mož ustreljen, kajti naša vojska je pravična. Nato je Ivan Brence odgovoril: »Prokleti hudičevi sivi starec, zavezal se je z Nemci, tu imaš pravično vojsko. Boljše bi bilo.

da se je zvezal z Rusi, kakor da se je z Nemci.« Dne 23. julija 1915 okoli 4. ure popoldne je pa prišel 14letni Franc Babič, sin železniškega čuvaja, k Brenčetu po naročilu občinskega predstojnika Jakelja s pismenim pozivom, da mora pustiti z vozom k župni cerkvi. Ko je Brence prebral list, je fanta udaril po obrazu in govoril baje zgoraj navedene besede.

Brence je bil aretirani 14. avgusta, pred sodnijo je bil postavljen in zaslišan 15. avgusta; izpovedbe so trajale od vojaške sodnije od 16. do 23. avgusta 1915.

Stotniku avditorju Jožetu Julusu je Brence rekel, da se ne čuti krivega in da ni nič govoril proti cesarju. Dne 16. avgusta je ukrenil Julus zavarovalni zapor, 20. avgusta je odredil polkovnik Landwehr naglo postopanje. Dne 21. avgusta je Julus zaslišaval priče v Dovjem. Franc Babič je rekel, da je takrat, ko je Brence tako govoril, bil razburjen, a je mahal z rokami okoli, da je bil njegov govor težak in da je dihal po pijači; 12letni Janez Guzeli je na sosednem dvorišču slišal Brenceta govoriti: »Ti hudičev starec, hudičev Pepček je moral vse vzeti.«

Marjeta Siferer je potrdila zgoraj navedene podatke.

Župan Japelj je izpovedal, da je bil Brence grob človek, ki rad zabavlja in rad pije. Občinski tajnik Jože Zupan in lesni trgovec je izpovedal: Brence ima dober sloves; rad pije in da je »Schuß«. Ima se pa za zelo pametnega in je oblašten.

Orožniški podstražmojster France Škarja (Zdaj služi v Bohinjski Bistrici. Op. ured.) je izpovedal, da je izvedel o teh besedah zaupnim putem. Rekel, da pozna že 7 let Brenceta in da je 6 let služil pri orožnikih. Ni ga smatral za domoljubnega Avstrijca. Dolgo časa ga že ima strogo na paži.

Vojnosodni zdravnik dr. Schedelbauer je izdal spričevalo, ki pravi o Brenčetu: er dürfte die Ausserungen in voller Zurechnungsfähigkeit gemacht haben. Besedo »dürfte« je poročevalec posebno poudarjal.

Na podlagi teh izpovedb je predlagal dne 22. avgusta Julus, da naj se uvede vojnosodno naglo postopanje; dne 23. avgusta je to polkovnik Landwehr dovolil; dne 24. avgusta 1915 je razpravljali preki sod v Ljubljani pod predsedstvom podpolkovnika Hombertha in pod vodstvom stotnika-avditorja Jožeta Julusa; obtožbo je zastopal vojaški pravnik dr. Fr. Bytzeck. Preki sod je zaslišal Rabiča in Siferjevo ter orožnika Škarjo, ki je še pristavil, da je pozimi, ko so vzel Avstrijci Belgrad in so razobesili zastave, rekel Brence, za to že ne bom obesal cunj.

Proti razsodbi se je vložil ugovor, ki uveljavlja: Priče so stale takrat splošno pod vtisom velikega političnega preganjanja. Priča Škarja, ki je zbiral podatke, je grozil ljudem, kar so dožnale nove izpovedbe.

Siferjeva je potem, ko je videla posledice, okoli govoriti, a je dobila rano v srcu, ki jo bo do smrti bolela, kar očita vselej svojemu možu, kadar se z njim skrega. Ko so pričeli vojaški kopati strelski jarek na njenem posestvu, je upila na cesti in jokala. Pomiril jo je g. župnik Aljaž. Sin Siferjeve je bil, predno je bil Brence ovađen, zaprt, ker so našli poleg javnega pota v Dovjem listek z napisom: »Viva Italia, krepa Austria«. Ko je bil Brence ustreljen, so sina Siferjeve izpustili. Ko je videl rajni Brence smrt pred seboj, je rekel svoji hčeri Ani: »Kar sem govoril, to sem obstal; kar je pa ta ženska (Siferjeva) govorila, ne morem obstati.«

Gosp. župnik Aljaž je tudi po dal izjavo, v kateri opisuje Siferjevo kot histerično žensko, versko blazna, ker rada denuncira in je denuncirala krivično njega in gospoda kaplana. Ko je bil aretirani sin Siferjeve, je kričala: »Moj sin je zaprt, Brence pa ne, ker je take besede govoril.« Tudi sestrčna Siferjeve, Ana Legat je histerična; vse, kar nosi ime Legat, je abnormalno. Mož Marjete Siferjeve je bil denunciral. Rajni Brence je bil jako priden, vesten, krščanski mož, ki je zelo rad čital »Slovenca«. Zupanova je izpovedala, da se je Škarja hvalil, da mora biti še 11 oseb na Dovjem ustreljenih.

Meta Siferjeva je izpovedala, da je njen mož izdal Brenceta orožniku; ona bi tega ne bila storila.

Orožniški postajenačelnik Judež je izpovedal, da se on sam pravzaprav ni nič bavil s to zadevo.

Govor dr. Adlešiča.

Zastopnik hčere ustreljene žrtve avstrijske soldateske dr. Adlešič:

Žrtve so potrebovali, za to so si izbrali Brenceta. Sodba sama dokazuje, da se s silo utemeljujejo razlogi. Dne 23. avgusta 1915 je dobilo vojaštvo in policija nalog, da vse pripravi za ustrelitev. Razpravo je poslušal tudi polkovnik Boublík, ki je pa odšel, ko so padle ob pričevanju Siferjeve in Rabiča besede v senatu: »Ein strammer Bursch!« »Ein braves Weib!« rekoč: »Jetzt habe ich nichts zu tun!« Priči Siferjeva je histerična, Rabič takrat ni bil niti 14 let star. Ves Rabičev nastop je kazal, da je bil dresiran. Na hodniku pred razpravno dvorano ga je še Škarja dresiral. Cela preiskava je bila farca. Celo dr. Schedelbauer je rabil v svojem spričevalu besedo »dürfte«. Veljal je princip, kdor pride pred naglo sodbo, mora biti obsojen. Po razglašeni sodbi je stopil k meni predsedujoči Homberth, mi požugal s prstom in rekel: »Du hast zwar schön gesprochen, aber das Standrecht ist ein hohes Wort!« Celo postopanje prekega sodba se mora izvršiti v treh dneh, proti Brenčetu je pa trajalo postopanje celih 10 dni. Feldmarschal nadvojvoda Friderik je sicer odredil, da se smejo pred odločitvijo naglega sodba uvesti izpovedbe analogno določbam § 137. od 3. v. k. p. r. toda ta odredba nasprotuje jasnemu besedilu zakona, katerega ni bil nadvojvoda upravičen spreminjati in to njegovo povelje tudi ni obsojalo Ogrske. Zagovornik predlaga, da naj se obsodba Brenceta razveljavi in ali odredi novo postopanje, ali pa se Brence oprosti, da se tako opere madež na rodbini.

Višji državni pravnik dr. Černe: V polnem obsegu se pridružujem izvajanjem gospoda predgovornika.

Po triletnem posvetu razglasi predsednik višjega deželnega sodišča dr. Kavčnik sledečo

razsodbo:

I. Razsodba vojaškega poljskega naglega sodišča se razveljavi.

II. Ivan Brence se obtožbe oprošča. § 388. v. k. r. določa, da mora v prvi vrsti presoditi sodišče meje svoje pristojnosti. Če jih prekorači, je postopanje nično. § 447. zapoveduje, če se izpovedbe ne izpeljejo v predpisanim roku, se mora uvesti redno postopanje. Ovadba se je uročila 16. avgusta, 27. avgusta.

sta se je izrekla obsodba; § 438. pa zapoveduje, da morajo biti poizvedbe izvršene v 48. urah. Gotovo se je kršil zakon, ker se je ukazani rok več kakor dvakrat prekoračil. Sicer se navaja povelje Oberarmeekommande, da se sme prekoračiti navedena doba, toda to povelje je protizakonito in nično.

Predlog pa navaja še tudi razloge, ki so utemeljeni in se vzbujajo dvomi, da sodba ni bila upravičena. Proti verodostojnosti Siferjeve je toliko pomislekov, da omajajo njeno pričevanje. Pri Rabiču se mora upoštevati njegova mladost in velika avergenca in je njegova izpoved neverjetna.

Iz teh razlogov se je Ivan Brence opustil popolnoma vsake krivde.

Razpravi so prisostvovali tudi hčerke pokojnega Brenca.

Orlovski vestnik.

Tečaj ljublj. orlovskega okrožja se prične v nedeljo, 11. t. m., točno ob osmi uri v mali dvorani v Ljudskem domu, II. nadstropje. Zastopniki odsekov naj se zanesljivo in točno tega tečaja udeležijo.

Vaditeljski tečaj za načelnice in boljše telovadkinje krožkov iz Ljubljane in okolice se vrši to nedeljo, 11. januarja, od

9. do 12. ure in od pol 2. do 4. ure popoldne v telovadnici učiteljskega. Vadijo se nove simbolične vaje. — Po tečaju se vrši vaditeljska seja. — Načelnica.

Šišenski Orel vabi na širšo sejo, ki bo danes ob 7. uri zvečer. Seja je jako važna, prosi se gotove in obilne udeležbe. — Predsednik.

Javna telovadba radovljiskega Orla se vrši v nedeljo 18. jan. ob 3. uri popoldne v Ljudskem domu v Radovljici in ne 11. jan., kakor je bilo pomotoma poročano v nedeljskem »Slovenecu«, na kar opozarjamo vse bližnje orlovske odseke in vsa naša okoliška društva.

Aprovizacija.

a Članom »Splošne gospodarske zadruge za Slovenijo« na Gosposvetski cesti se bode oddajala, pričeni z dnem 9. t. m. moka in fižol po naslednjem vrstnem redu: Od štev. 1 do 200 v petek dne 9. t. m., od 201 do 400 v soboto 10. t. m., od 401 do 600 v ponedeljek 12. t. m., od 601 do

800 v torek 15. t. m., od 801 do 1000 v sredo 14. t. m. in od 1001 do 1200 v četrtek 15. t. m. Za vsakega družinskega člana se bode oddalo po 2 kg moke za pecivo po 5 K 50 v, 1 kg moke za kruho po 5 K, 1 kg moke za kruh po 2 K 50 v in 1 kg fižola po 4 K 20 v. Člani se opozarjajo, da se točno ravna po zgorajšnjem vrstnem redu. Kdor še ni prejel izkaznice, naj pride pravočasno v prodajano ponjo, ker se bode blago oddajalo le proti rumenim izkaznicam.

a Cenejša prehrana. Stranke, ki že imajo izkaznice za cenejša živila, naj jih takoj predložijo tisti aprovizaciji, kjer so včlanjene in kjer bodo dobivale cenejše blago in sicer: 1. Člani »Samopomoči« pri »Samopomoči«. 2. Člani Vojne zveze v konzumi, kjer dobivajo drugo blago. 3. Člani Splošne gospodarske zadruge pri tej zadruzi. 4. Člani Gospodarske zveze pri Gospodarski zvezi in 5. stranke, ki niso nikjer včlanjene, pri mestni aprovizaciji na magistratu, Galetova hiša, pritličje, levo. — Kdor ne predloži pri kakem izmed teh oddajališč svoje izkaznice, ne dobi cenejših ži-

vil, ker bode dobila vsaka aprovizacija le toliko cenejših živil, kolikor bo predložila magistratu kontrolnih kuponov, ki se odvezajo strankam. Vsaka aprovizacija, ki odzame stranki kontrolni kupon, mora na kontrolni kupon kakor tudi na izkaznico, ki se vrne stranki, pritisniti svojo štampiljo, da ne more stranka drugje dobivati cenejših živil kakor tam, kjer je včlanjena oziroma kjer je oddala kontrolni kupon. Brez dovoljenja magistrata ne more stranka spremeniti aprovizacije, kjer je včlanjena.

a Uradne ure za stranke pri mestni aprovizaciji. Stranke sprejema mestna aprovizacija (oddelek za karte) radi notranjih poslov le vsak ponedeljek, sredo in petek od 8. do 12. ure. Ostale dni se stranke ne sprejemajo.

Žepni koledarček za leto 1920 z mnogim prostorom za novice v jako lični žepni obliki elegantno vezan velja 7 K 20 vin. dobi se v Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani. Na razpolago je tudi okrajšana izdaja tega koledarčka broširana za 1 K 80 vin.

Raznašalke

sprejme takoj uprava »Slovenca«.

„Družinska pratika“
za leto 1920.

Cena 2 K, po pošti 2 K 20 vin.

KARBID

na debelo in na drobno, ter
karbidne svetilke
priporoča trdka

Breznik & Fritsch,
Ljubljana, Cankarjevo nabr. 1.

Kupujem vsake množine kož od divjih zajcev ter plačujem po najvišji dnevni ceni.

6311 (30) IVAN BERNIK
klobučar v Višnji gor.

Bonačev beležni koledar 1920 se dobi v vseh trgovinah s papirjem. Cena 8 K, prištevisi poštino. Pri poštini naročilih naj se denar pošlje naprej. Kjer ni trgovin, naj se naroči direktno pri ljubljanski kartonažni tovarni I. BONAČ, sin.

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu naznanjam tem potom, da sem pričel izvrševati samostojno mizarstvo obrt in se najtopleje priporočam.
Josip Jamnik, Skofjaloka
Kapujsko predmestje št. 4.

Išče se za graščino na Gorenjskem
valpet - oskrbnik

ki je vajen vsega dela, zanesljiv in pošten. — Ravnotam se sprejme tudi vrtnarstva, sočinja in sadjereje več.
Poizvedbe pri upravnistvu pod št. 107

AUGUST TOMAŽIČ, velotrgovec v Ljubljani, naznanja v imenu svojih sorodnikov vsem prijateljem in znancem tužno vest, da je njegova dobra mati, oziroma stara mati, gospa

Marija Tomažič

zasebnica

v 88. letu njene starosti dne 8. prosinca zjutraj, previdna s tolažbo sv. zakramentov, po kratki bolezni v Gospodu zaspala.

Pogreb rajneke nepozabljene, ljubljene dobre matere se vrši v soboto 10. prosinca ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti Dunajska cesta št. 9.

Zadušnice za večni pokoj blage rajneke se bodo brale v cerkvi Marijinega Oznanenja.

Blag ji spomin!

Žalujoča ostala rodbina.

Brez posebnega obvestila.

VINO

50 hl izvrstnega pridelka odda takoj
»OLENZ, BREŽICE«.

Za žganje apna

išče neko deln. društvo izbornega st. okovnjaka. Biti mora več postavljanih a poljskih peči (Feldöfen). — Nameščenje je dobro i. stalno. Ponudbe je poslati na Bloknerjev anon. zavod Zagreb, Jurjevska 31 pod 31ro. »Apno 781«.

Vreče

vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno ter plačuje najbolje trg. firma J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest o smrti naše zlate hčerke, sestre in tetke, gospe

Elčke Primožič roj. Pirc

ki nas je v najlepši dobi 31. let nepričakovano zapustila. Pogreb nepozabno je bil dne 4. t. m. v Mekinjah. Vsem darovalcem prekrasne cvetja, dalje gg. pevcom za v srce segajoče žalostinke ter vsem drugim, ki so pokojno spremljali na tej zadnji poti se najiskrenejšo zahvaljujemo. Ohranite ji blag spomin!

V Ljubljani, dne 6. januarja 1920.

Peter in Uršula Pirc, roditelji.
Marija Skušek, Pavla vd. Svetek, sestre.
Marjan, Zdenka, Karmen, Alma, Sonja, Roman, nečaki.

Naznanjamo tužno vest, da je naša ljubljena hčerka ozir. sestra

Mici Wucherer

dne 7. t. m. ob 8. uri zjutraj nenadoma preminila. Pogreb drage pokojnice bo v petek, dne 9. t. m. ob 10. uri popoldne na farno pokopališče.

V Lescah, 8. januarja 1920.

Zalujoči ostali.

Ia bosanske slive

v zabojih po 15 kilogr.

Kavo
Čaj
Čokolado
Kakao
Kavni pridatek
Konjak
Rum
Likerje
Šampanjevec
Namizna vina
Mandelne
Rozine
Paradižnike
Dišave

razpošilja po celem kraljestvu od 5 kg naprej poštne prosto

Josip Fabiani

Ljubljana, Prešernova ulica 54.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA V LJUBLJANI.

LJUBLJANA, decembra 1919.

Vabilo na subskripcijo 15.000 novih delnic po K 400.-- nomin. v skupnem znesku K 6.000.000.--

P. n.

Izredni občni zbor slovenske eskomptne banke v Ljubljani, ki se je vršil dne 28. septembra 1919, je sklenil z ozirom na ugodni razvoj vseh bančnih poslov ter imajoč pred očmi važne narodno-gospodarske naloge, zvišati delniško glavnico od

4.000.000.-- na 10.000.000.-- kron.

Na podlagi pooblastila navedenega občnega zbora je podpisani upravni svet sklenil provesti to zvišanje pod sledečimi pogoji:

1. Delniška glavnica od K 400.000.-- se zviša z izdajo 15.000 delnic po K 400.-- nom., torej za K 6.000.000.--, na K 10.000.000.--.
2. Posednikom starih delnic se ponudi 7500 novih delnic in to na način, da stari delničarji sprejmejo na vsake 4 stare delnice 3 nove po kurzu K 490.--, prištevisi K 5.-- pri delnici za stroške izdaje delnic.
3. Ostanek od 7500 delnic se da na razpolago novim subskribentom in stari delničarjem, v kolikor isti žele podpisati več delnic, kot jim po zgornjem razmerju pripada, po kurzu od K 490.--, prištevisi K 5.-- pri delnici za stroške izdaje delnic.

4. Nove delnice participirajo na dobičku zavoda za leto 1920.
5. Subskripcijski rok traja od 20. decembra 1919 do 10. januarja 1920.
6. Protivrednost podpisanih delnic se mora vplačati takoj, najkasneje 10. januarja 1920. Na vplačila za nedodeljene delnice povrnemo 3% obresti do vrnitve denarja.

7. Prijave sprejema:
Slovenska eskomptna banka v Ljubljani,
Hrvatska eskomptna banka v Zagrebu,
Srbska banka v Zagrebu,
Mariborska eskomptna banka v Mariboru
in njena podružnica v Murski Soboti.
8. Repartitijo novih delnic si pridrži upravni svet.
9. Kurzni dobiček (agio), ki se doseže pri izdaji novih delnic, gre v korist rezervnemu zakladu banke, odštevisi emisijske stroške in pristojbine.

Upravni svet
Slovenske eskomptne banke v Ljubljani.